

ת"פ 67492/12/15 - מדינת ישראל נגד עידו ניסנצויג

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 67492-12-15 מדינת ישראל נ' ניסנצויג ואח'

כבוד השופט חאלד כבוב

בפני

מדינת ישראל

בעניין:

ע"י עו"ד אבי ארונים מפרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה)

המאשימה

נגד

1. עידו ניסנצויג

ע"י ב"כ עו"ד נויט נגב

הנאשם

גזר דין (נאשם 1)

פירוט כתב האישום

1. הנאשם 1, מר עידו ניסנצויג (להלן: "**הנאשם**"), הודה והורשע בביצוע עבירות נשוא כתב אישום מתוקן, שהופרד מעניינם של שלושת הנאשמים האחרים בתיק זה, ובו מנויים שלושה אישומים שונים.
2. בין השנים 2007-2010 עבד הנאשם כמבצע הוראות בדסק נגזרים באקסלנס שירותי בורסה בע"מ (להלן: "**אקסלנס**"), ובמסגרת תפקידו היה אחראי על ביצוע הוראותיהם של לקוחות מוסדיים ופרטיים. כחלק מתפקידו הייתה לנאשם הרשאה לפעול בעשרות רבות של חשבונות שהתנהלו באקסלנס.
3. י.ב., נאשם נוסף בתיק אשר בשלב זה שמו ופרטיו נאסרו בפרסום (להלן: "**י.ב.**"), עבד בתקופה הרלוונטית לאישום כמבצע הוראות בדסק לקוחות אסטרטגיים באקסלנס. מדובר בלקוחות פרטיים שהחזיקו חשבונות לניהול עצמי בהיקפים ניכרים ובמסגרת תפקידו היה י.ב. אחראי על ביצוע של הוראות הלקוחות. הנאשם י.ב. ישבו באותו חדר מסחר סמוך אחד לשני והיה ביניהם קשר יומיומי רציף, ואף היו ביניהם קשרי חברות קרובים. ניר שרעבי (להלן: "**שרעבי**"), נאשם נוסף בתיק, הוא חבר ילדות של הנאשם. גל ארליכמן (להלן: "**ארליכמן**"), נאשם נוסף בתיק, הוא חבר ילדות של י.ב. אוסיף ואציין שעניינו של ארליכמן הסתיים במתן גזר שניתן על ידי ביום 5.5.16.
4. הנאשם הורשע בביצוע עבירה של רישום כוזב במסמכי תאגיד כמפורט באישום הראשון. ביום 31.10.2007 פתח שרעבי לבקשת הנאשם חשבון נ"ע לניהול עצמי באקסלנס, כאשר במסמכי פתיחת החשבון הצהיר שרעבי שהוא הנהנה היחיד בחשבון כאשר הנאשם חותם על המסמכים כנציג אקסלנס. ביום 12.11.2007 העביר הנאשם 28,000 ₪ מחשבונו לחשבון שרעבי, סכום אשר שימש כהשקעה ראשונית בחשבון. בהמשך העביר הנאשם סך נוסף של 18,000 ₪ לאותו חשבון.

5. בסמוך לאחר העברת הסכום הראשון לחשבון שרעבי החל הנאשם לבצע פעילות בני"ע בחשבון שרעבי. בפועל, הנאשם היה היחיד שהפקיד כספים בחשבון שרעבי, הוא היה הגורם היחיד שהזרים הוראות לחשבון, לפי שיקול דעתו הבלעדי, ונהנה מרוב הרווחים שהצטברו בחשבון זה. עוד אציין כי כך נהג גם י.ב. בחשבון של ארליכמן.
6. כל ארבעת הנאשמים בפרשה הציגו מצג שווא כלפי אקסלנס לפיו שרעבי וארליכמן הם בעלי החשבון הרשום על שמם, הם הפועלים בחשבון ונהנים ממנו, כאשר בפועל העמידו שניים אלו את חשבוניתיהם לשימושם של הנאשם י.ב., ושימשו בעבורם של אלה כאנשי קש.
7. לפי המפורט באישום השני, בתקופה הרלוונטית היה הנאשם אחראי על ביצוע הוראות בחשבונות מוסדיים ופרטיים, כאשר את ההוראות קיבל הנאשם ממנהלי ההשקעות של החשבונות המוסדיים ומהלקוחות הפרטיים עצמם. מתוקף תפקידו היה על הנאשם לבצע את ההוראות במחירים הטובים ביותר הזמינים בשוק באותה עת, כאשר לנאשם נותר שיקול דעת מסוים לגבי העיתוי המדויק של ביצוע עסקאות ולגבי המחיר והכמות המדויקים בהם תתבצעה עסקאות אלה.
8. לפי המפורט בכתב האישום הנאשם י.ב. סיכמו לפעול במשותף ולבצע מסחר בני"ע בחשבונות שרעבי וארליכמן מול חשבונות הלקוחות שבניהולם/שליטתם, על מנת להפיק לעצמם רווחים שהצטברו בחשבונות אלה, כאשר הנאשם י.ב. מנצלים את העובדה שעמדות העבודה שלהם בחדר המסחר היו סמוכות כדי לתאם את הפעילות ולבצע עסקאות מתואמות. הנאשם נהג להזרים הוראות בחשבון שרעבי וארליכמן שבהם רק הוא היה מורשה לפעול, לעיתים מול הוראה נגדית שהזרים בעצמו בחשבונות הלקוחות, ולעיתים מול הוראה נגדית שהזרים י.ב. בחשבונות הלקוחות, בתיאום עם הנאשם.
9. החל מנובמבר 2008 ועד ספטמבר 2010 (תקופת הפעילות התרמיתית) פעלו הנאשם י.ב. לביצוע עסקאות עצמיות ומתואמות בין חשבונות שרעבי וארליכמן לבין חשבונות הלקוחות שעליהם היו מופקדים. עיקר הפעילות התבצעה במניות, אג"ח ואופציות מעו"ף במסחר בבורסה, תוך ניצול מאפייני שיטת הרצף, וזאת לביצוע מאות רבות של עסקאות עצמיות ומתואמות שנחזו להיות אמיתיות ואקראיות, בין קונה מרצון למוכר מרצון, בעוד שלמעשה הנאשם י.ב. עמדו מאחורי עסקאות אלה. פעילות זו נועדה ליצור רווחים וודאיים לחשבונות שרעבי וארליכמן על ידי ניצול חשבונות הלקוחות ותוך פגיעה באינטרס הרכושי שלהם.
10. כתב האישום מפרט שני מתווי פעולה שנקטו הנאשמים לצורך השלמת פעילותם התרמיתית שהזרימה לחשבונות שרעבי וארליכמן סך של כ 480,000 ₪, כספים אשר נגנבו מחשבונות הלקוחות. הנאשם י.ב. ביצעו מאות סבבים תרמיתיים במסגרתם שלחו יד בכספי הלקוחות, מאות רבות של עסקאות עצמיות ומתואמות בין החשבונות של שרעבי וארליכמן לחשבונות הלקוחות. בכך חרגו הנאשמים מן המטרות שלשמן הופקדו הכספים בידיהם, הפרו את חובת הנאמנות שלהם ללקוחות, תוך פגיעה באינטרס הרכושי שלהם, ושלחו ידם בכספי הלקוחות מתוך כוונה לשלול אותם שלילת קבע.
11. הנאשם י.ב. הסתירו מהממונים עליהם עובדות אלה, ובכך עבר הנאשם עבירות של **גניבה בידי מורשה** לפי סעיף 393 ביחד עם סעיף 29(ב) לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") (מאות עבירות ולא פחות מ-400 עבירות), עבירה של **השפעה בדרכי תרמית על שער ניירות ערך**

לפי סעיף 54(א)(2) לחוק ניירות ערך תשכ"ח-1968 (להלן: "**חוק ניירות ערך**"), יחד עם סעיף 29(ב) לחוק העונשין (מאות רבות של עבירות ולא פחות מ-700 עבירות) ובעבירה של **מרמה והפרת אמונים בתאגיד** לפי סעיף 425 לחוק העונשין, יחד עם סעיף 29(ב) לחוק העונשין.

12. בנוסף, הורשע הנאשם בעבירה של **הלבנת הון** לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון תש"ס-2000 (להלן: "**חוק הלבנת הון**"), יחד עם סעיף 29(ב) לחוק העונשין - עבירות רבות, נשוא האישום השלישי. לפי המפורט באישום זה נהג שרעבי להעביר מפעם לפעם את הרווחים שהצטברו בחשבונו באקסלנס לחשבונו הפרטי בבנק לאומי, לפי הוראות הנאשם, ומהחשבון בלאומי נהג שרעבי למשוך את הכספים במזומן ולהעבירם לידי הנאשם שהיה הנהנה העיקרי מהרווחים שהצטברו בחשבון. חלק מהכספים הופקדו בחשבונו הפרטי של הנאשם וחלק אחר שימש אותו לצרכים שונים, ובין השאר לתשלום שכר לימוד. זאת ועוד, הנאשם ושרעבי השתמשו בעסקה למכירת רכב שבוצעה ביניהם כחלק מהליך ההתחשבות לגבי הכספים שמקורם בחשבון שרעבי, כל זאת כדי להסתיר ולהסוות את מקור הכספים וזהות הנהנה בהם. בסך הכל העביר שרעבי לנאשם לפחות ₪ 220,000 כאשר שרעבי הנהנה מחלק קטן מהכספים שהצטברו בחשבונו בסכום של אלפי עד עשרות אלפי שקלים.

העבירות בהן הורשע הנאשם:

13. הנאשם הורשע על פי הודאתו, כאמור, במסגרת הסכמה חלקית מול התביעה בעבירות נשוא שלושת האישומים:

א. **בגין האישום הראשון:** עבירה של רישום כוזב במסמכי תאגיד לפי סעיפים 423 ו-29(ב) לחוק העונשין - שתי עבירות

ב. **בגין האישום השני:** גניבה בידי מורשה לפי סעיף 393 ו-29(ב) לחוק העונשין - מאות עבירות ולא פחות מ-400 עבירות. השפעה בדרכי תרמית על שער נ"ע לפי סעיף 54(א)(2) לחוק ניירות ערך וסעיף 29(ב) לחוק העונשין - מאות עבירות, ולא פחות מ-700 עבירות. מרמה והפרת אמונים בתאגיד לפי סעיף 425 לחוק העונשין ו-29(ב) - עבירה אחת.

ג. **בגין האישום השלישי:** עבירת הלבנת הון לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון וסעיף 29(ב) לחוק העונשין - עבירות רבות.

תמצית טיעוני המאשימה לעונש

14. עו"ד ארוניס הדגיש בפתח טיעונו שחרף ההבנה הרבה והסימפטיה לטיעוני ההגנה בדבר הכאב והסבל המשפחתיים שנגרמו הן לנאשם והן לבני משפחתו, מקרה זה אינו שונה בהרבה מהמקרים האופייניים של עברייני הצווארון הלבן הנדונים בפני בתי המשפט השונים. בחלק לא מבוטל מתיקים אלה מדובר בנאשמים שמעדו מעידה אחת, נאשמים נורמטיביים בעלי משפחות, בעלי תפקידים בכירים או כאלה שהעתיד צופה להם גדולות ונצורות. אנשים שתרמו לחברה, מתנדבים במסגרות כאלה ואחרות, השלימו שירות צבאי, סבלו נזק ועוגמת נפש לא מבוטלים כתוצאה ממעורבותם בביצוע העבירות בהן הורשעו, שילמו מחיר הן כלכלי והן חברתי, יקרי ערך. במקרים מסוימים אף סבלו נאשמים אלו מעינוי דין כתוצאה מהתמשכות ההליכים וכיוב' נסיבות שאינן ייחודיות לנאשם שבפניי, וזאת מבלי לגרוע מהעובדה

שראוי שבית המשפט יבחן נסיבות אלה ויתן להם את המשקל המתאים והראוי במכלול הנסיבות הרלוונטיות להטלת העונש הראוי על הנאשם.

15. עו"ד ארוניס בהגינותו הרבה, ציין בפתח טיעונו שאין המאשימה מבקשת לקבוע מתחם נפרד לכל אחת מהאישומים נשוא כתב האישום וניתן במקרה זה לקבוע מתחם עונש אחד לשלושת האישומים. עו"ד ארוניס הוסיף וציין שבית משפט זה כבר דן בעניינו של נאשם אחר וגזר את דינו זה לא מכבר(הנאשם 4, ארליכמן, גזר דין שניתן על ידי ביום 5.5.2016), כך שבית המשפט מודע היטב לנסיבות החמורות של פרשה זו.

16. הנאשם ארליכמן הורשע על סמך הודאתו ודינו נגזר לעונש מאסר של 3 חודשים עם אפשרות לריצוי בעבודות שירות, 8 חודשי מאסר על תנאי וקנס כספי בסך של 150,000 ₪. ארליכמן לא הגה ולא יזם את הרעיון של פתיחת חשבון וניהול מערכת תרמיתית מורכבת, לא זכה לקבל כל טובת הנאה מהפעילות האסורה ובעצם הסתבך משום העובדה שנעתר לבקשתו של י.ב., חבר ילדותו, שביקש ממנו לסייע לו על ידי פתיחת חשבון בנק על שמו, מבלי שיהיה מודע לכל פעולה ופעולה שנעשתה בחשבון.

17. עו"ד ארוניס עתר לבית המשפט לקבוע שמתחם הענישה ההולם עבור הנאשם במקרה זה עבור כל האירועים, על פי עמדת המאשימה, צריך להיות בן 3-5 שנות מאסר. עם זאת, בשים לב למעמדו הזוטרי של הנאשם במקום עבודתו, עתרה המאשימה לקבוע את הרף התחתון של העונש ההולם על 32-36 חודשים וברף העליון על 55-56 חודשים.

18. ב"כ המאשימה הוסיף וטען שאילו הייתה עותרת המאשימה לקביעת מתחמי ענישה נפרדים לכל אישום, אזי, בהינתן העובדה שהפסיקה התייחסה בחומרה רבה לכל אחת ואחת מהעבירות נשוא אישומים אלה, הרי התוצאה הייתה קביעת מתחם ענישה מחמיר בהרבה מזה אליו עתרה המאשימה.

19. באשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם הפנה עו"ד ארוניס את בית המשפט לשורת פסקי דין של בית המשפט העליון בהם נקבע מתחם ענישה מחמיר, חרף נסיבות אישיות חריגות ויוצאות דופן של הנאשמים שם, פרשת רע"פ **חיים כהן נ' מדינת ישראל** (11.2.2016), דנ"פ 623/16 **פינטו נ' מדינת ישראל** (8.2.2016).

20. אמנם, הנאשם הודה בתחילת החקירה, בשלבים מוקדמים שלה ויש מקום ליתן לעובדה זו משקל. זאת ועוד, העבירות בוצעו לפני מספר שנים, הנאשם לקח אחריות למעשיו והביע חרטה, ומכאן שגם המאשימה סבורה שהעונש הראוי לו צריך להיות ברף הנמוך של מתחם הענישה.

21. עו"ד ארוניס הוסיף וציין שהחזרת הכספים לבית ההשקעות היא אמנם צעד מבורך וראוי אך יש לתת לו משקל מוגבל (אישור על הפקדת הכספים הוגש לבית המשפט לאחר סיום הטיעונים לעונש), וזאת בשים לב לעובדה שהנכונות להחזרת הכספים התעוררה לאחר הרשעתו של הנאשם והצפי שלו שממילא בית המשפט יחייבו להשיב את הכספים נשוא האישומים.

22. באשר לרכיב של חלופת הזמן, טען ב"כ המאשימה שאין בו כדי להצדיק הקלה בעונש שיש להטילו על הנאשם. אמנם הפעילות התרמיתית הסתיימה בספטמבר 2010, אך המעשים של הלבנת ההון נמשכו עד שנת 2013, כך שהגשת כתב האישום רק בשנת 2015 הינה סבירה בנסיבות העניין ובהתחשב

בעובדה שמדובר בעבירות כלכליות. בעניין זה הפנה ב"כ המאשימה לפסיקת בית המשפט העליון בנדון ברע"פ 2963/16 סטרנס נ' מדינת ישראל (11.4.2016), וע"פ 677/14 דנקנר נ' מדינת ישראל (17.7.2014).

23. באשר לסוגיה של שיקום הנאשם, טען ב"כ המאשימה כי בדרך הטבע בתיקים אלה לרוב מדובר בנאשמים נורמטיביים, לפני המעשים נשוא כתב האישום ואחרי מעשים אלה. הוא הפנה בעניין זה לת"פ 23192-10-11 מדינת ישראל נ' נתנאל (19.5.2013) (להלן: "פרשת נתנאל"), שם נקבע על ידי בית המשפט שאין מקום לחרוג ממתחם הענישה על שום העובדה שהנאשם חזר למסגרת חיים נורמטיבית לאחר הרשעתו. במקרה זה לא הובאה כל ראיה לכך שנדרש הליך שיקומי שנבע ממצוקה כלשהי או התמכרות המצדיקים חריגה מהמתחם. על כן, עתרה התביעה לבית המשפט לקבוע שלכל היותר יש כאן חזרה למוטב, חרטה ולקייחת אחריות, שכולם מוגבלים לתוך המתחם, עתירה שמתיישבת היטב עם הטיעון לרף הנמוך שבמתחם.

24. ב"כ המאשימה עתר לבית המשפט להטיל על הנאשם קנס כספי שלא יפחת מהסכום שנגנב בצוואת, קנס שיהפוך את ביצוע המעשים ללא כדאי, כמו כן להטיל מאסר חלף הקנס.

תמצית טיעוני ההגנה לעונש

25. עו"ד נגב עשתה כל שלאיל ידה על מנת לשכנע את בית המשפט לא לאמץ את מתחם הענישה שהתבקש על ידי המאשימה. לטענתה הן נסיבות המקרה אינן כה חמורות כפי שהתביעה הציגה במסגרת טיעוניה לעונש, והן מדובר בנאשם שנסיבותיו ועניינו שונים בתכלית מעניינם של נאשמים אחרים בתיקים אליהם הפנתה המאשימה.

26. עו"ד נגב טענה שמקרה זה אינו שונה ואינו חמור על פי כל אמת מידה ממקרים אחרים. למעשה, ההיפך הוא הנכון - מדובר במי שנשא בתפקיד זוטרי במקום עבודתו, בשונה מנאשמים אחרים שהובאו לדין ונשאו בתפקידים בכירים יותר בבתי השקעות או בגופים פיננסיים אחרים. מדובר במי שלא ניתן לו שיקול דעת עמצאי על ידי מעסיקו. מדובר במי שהיה בן 25 שנים בעת ביצוע העבירות, גיל צעיר, בתפקיד ראשון וזוטרי.

27. עו"ד נגב טענה כי הנאשם גדל במשפחה נורמטיבית והפנתה למכתב שהוגש לבית המשפט אודות נסיבותיו המשפחתיות. הוריו אנשי עבודה שדאגו בעיקר לחינוך ילדיהם. הנאשם שירת שירות צבאי מלא ביחידה קרבית חרף העובדה שיש לו פרופיל לא קרבי. כמו כן, הפנתה ב"כ הנאשם לשורה ארוכה של מכתבים (אליהם אתייחס בהמשך) לגבי תרומתו של הנאשם בשירות צבאי ובחירתו כחייל מצטיין.

28. באשר למתחם הענישה הראוי לקביעה בהתאם לתיקון 113, הרי ההגנה טענה יש לקבוע מתחם מקל הן בשל מידת הפגיעה המופחתת בערך המוגן והן בשל מדיניות הענישה המקובלת בהקשר של אדם שנושא בתפקיד זוטרי.

29. ההגנה הכינה טבלה מפורטת של פסיקה שסקרה כ-12 פסקי דין בעבירות דומות אף אם לא זהות וחופפות. טבלה זו כללה פרשות שנדונו בפני מותב זה בעבר (ת"פ (ת"א) 51462-12-10 מדינת ישראל נ' קאופמן (24.10.2011), ת"פ (ת"א) 64056-12-12 מדינת ישראל נ' ברונפלד

(26.2.2016), ת"פ (ת"א) 52660-03-14 **מדינת ישראל נ' קליינר** (19.10.2014), ת"פ (ת"א) 10571-02-15 **מדינת ישראל נ' ממן** (8.9.2015), ופירטה במסגרת סקירתה את הרכיבים שבית המשפט קבע שהם רלוונטיים לקביעת מתחם הענישה - סעיפי העבירה בו הורשע הנאשם, מועדי ומשך ביצוע העבירות, מספר העסקאות המתואמות וסכום הרווח שצמח לנאשם, בכירות הנאשם בתפקידו ומרחב שיקול הדעת שניתן בו, הסתרת הכספים, הלבנת הון, השבחה, נסיבות סיום הפעילות, נסיבות ההודאה, עונש המאסר והקנס שהוטל על כל אחד ואחד מהנאשמים.

30. מעיון בטבלת פסיקה זו ביקשה עו"ד נגב להסיק שאין מקום לאמץ את עמדת המאשימה בכל הנוגע למתחם הענישה ההולם שהרי השוואת עניינו של נאשם זה לאותם נאשמים מלמדת באופן ברור שמדובר בעבירות חמורות פחות מחלקם הגדול של הנאשמים בתיקים אלה, ובנסיבות אישיות שונות, במרבית המקרים, מאותם נאשמים.

31. לנאשם כאמור לא היה שיקול דעת עצמאי, הוא לא היה מייעץ ללקוחות, לא יזם פעילות של לקוחות ולא היה מנהל תיקים של לקוחות, בהשוואה למקרים אחרים. כל פעילות הנאשם נעשתה במסגרת ההגבלות שנתנו לו הלקוחות לביצוע העסקאות. ב"כ הנאשם הוסיפה וציינה שההרשעה בעבירה של רישום כוזב במסמכי תאגיד מתבססת כל כולה על עצם פתיחת חשבון הבנק, כאשר אין בעצם פתיחת חשבון הבנק משום מעשה עבירה פלילית, ורק בהמשך כאשר בוצעו פעולות בחשבון, הפעילות קיבלה אופי אסור והיא מוגבלת רק לשנת 2008.

32. באשר לסכום שנטען בכתב האישום אמנם מדובר בסכום בסך 480,000 ₪ שהוא סכום הגניבה, אבל בפועל בוצעה פעילות בשני חשבונות שרק מאחד מהם נהנה הנאשם, ועל כן הסכום שבפועל התקבל בחשבון הבנק הינו כ-220,000 ₪, עובדה שאינה שנויה במחלוקת בין הצדדים.

33. עוד הפנתה עו"ד נגב לעובדה שמדובר בעבירות שבוצעו בתקופה שהנורמות שהיו נהוגות בשוק ההון בישראל היו שונות באופן משמעותי מאלה הנהוגות היום. בתקופה זו הגבולות לא היו ברורים וחדים, בעיקר כאשר מדובר בבחור צעיר בן 25 שמגיע לעבוד בבית השקעות ללא ניסיון מוקדם וללא רקע אקדמי.

34. באשר למספר הפעולות הגדול שמפורט בכתב האישום של עסקאות מתואמות, הרי מדובר בפעילות תחומה בזמן של פחות משנתיים, ובשים לב לעובדה שמדובר בסכום של כ-220,000 ₪ שנכנס לחשבון ממנו נוכו עמלות לאקסלנס ונוכה מס במקור. לפיכך, החזר הכספים על ידי הנאשם לאקסלנס בסכום של כ-198,000 ₪ מהווה החזר של סכום הרווח הנומינאלי שהפיק הנאשם כתוצאה מהפעילות התרמיתית עת עבד באקסלנס. בנוגע לעבירה של תרמית בני"ע והשפעה על השער, טענה עו"ד נגב שמדובר בפעילות נלווית ולא מוכוונת. אמנם קיימת השפעה עודפת על השער אבל זו אינה מטרת הפעילות, כאשר מידת ההשפעה על השער הייתה מאוד מצומצמת. לטענת ב"כ הנאשם אורך תקופת הפעילות אף היא אינה חריגה, ושוב הפנתה בנדון לטבלת הפסיקה והתייחסה לרכיב של אורך תקופת הפעילות התרמיתית במקרים אחרים אשר הייתה ארוכה יותר ממקרה זה.

35. עו"ד נגב הפנתה לעובדה שהפסקת הפעילות הייתה בספטמבר 2010, וביקשה לשכנע את בית המשפט שאין מדובר בנסיבות מחמירות של עבירות על חוק איסור הלבנת הון. הנאשם עבר לעבוד ביו-

בנק והממונה עליו במקום עבודתו זה אף העיד בפני בית המשפט על אופיו והגנותו משך תקופת עבודה של כ-3 שנים.

36. עו"ד נגב ביקשה להדגיש את העובדה המאוד חריגה שהנאשם הודה עוד לפני שהוזהר על ידי חוקריו, הודאה מהרגע הראשון, אך החקירה נמשכה למעלה משנה מבלי כל הסבר שיכול להצדיק עיכוב שכזה.

37. הנאשם נמנע מלהעלות טענות מקדמיות כפי שעשו נאשמים אחרים משום שסבר שכל טענותיו צריכות להישמע במסגרת הטיעונים לעונש. הנאשם פירט בפני בית המשפט על הקשיים שהיו מנת חלקו מאז תחילת החקירה, שעשה יחד עם משפחתו מאמצים כבירים לגייס את הסכומים להשבה לבית ההשקעות ונעזר לשם כך בהוריו.

38. הנאשם הפסיק את עבודתו מיד עם פתיחת החקירה, למד לימודים מתקדמים במנהל עסקים לצורך עבודה בשוק ההון, אך אלו אינם רלוונטיים יותר משום העובדה שברור לו שהרישיון שקיבל אינו רלוונטי יותר. הנאשם עובד היום עם אחותו באתר אינטרנט שהיא מפעילה, משתכר סך של כ-7,300 ₪ לפי תלושים שהוצגו בפני בית המשפט. מדובר בנאשם שסבל נזק עצום שעה שמעשיו פורסמו בכלי התקשורת ושנזקק לסיוע הוריו ורעייתו אשר רכשו דירה על שמה של הרעיה. הוריו סייעו לו להשיב את הכספים מחסכונות הפנסיה שלהם. הכספים שצמחו לו כרווח מהפעילות התרמיתית שימשו אותו לתשלום שכר לימוד לאוניברסיטה ולצרכים שוטפים. הנאשם הפסיק את המעשים לפני כמעט 6 שנים מהיום, במהלך תקופה זו הוא משקם את חייו, ומאז תחילת החקירה משלם מחיר יומיומי. עו"ד נגב הגישה לבית המשפט פסק דין של בית העליון בע"פ 1903/13 **עיאשה נ' מדינת ישראל** (14.7.2013), בו הקל בית המשפט בעונשו של הנאשם משום שיקולי שיקום.

מוצגים לעונש מטעם הנאשם

39. לבית המשפט הוגש תיק מוצגים מטעם ההגנה הכולל את חוות דעתו של ד"ר מיטשל בקר שטיפל בנאשם החל מחודש יולי 2015, טיפול פסיכותרפואטי פעם בשבוע, בסך הכל 33 מפגשים. לעניינינו חוות הדעת מדגישה את הכנות הנפשית של הנאשם, הכנות הרגשית המרשימה, הכאב האוטנטי, החרטה, ההבנה שההתנהגות נעשתה ללא מחשבה עמוקה וללא בחינת השלכותיה, התנהגות שהייתה מנת חלקו לפני שנים רבות שהיום לפי התרשמות המטפל הוא אדם שונה לחלוטין. המטפל רואה בנאשם אדם אחראי, מוסרי ונאמן, בעל ערכים חברתיים ומעיד כפסיכולוג שאין כל אפשרות שהנאשם יחזור על מעשיו הפליליים.

40. כמו כן הוגש לי מכתב של אמו של הנאשם. המכתב מפורט ביותר, מקיף ומתייחס לנאשם החל מתקופת ילדותו ועד היום, שבסיכומו של דבר ביקשה לציין שלהערכתה אילו היה נקלע היום לאותם אירועים היה מגיב אחרת. גב' ניסנצוויג הוסיפה וציינה שהוא היה נותר אדם רגיש ומצפוני, מסור להוריו, סעד את סביו הקשישים שהיו סיעודיים, סייע להם בעבודות הבית ובהתנהלות היומיומית שהייתה קשה להם, מהווה מודל לחיקוי לאחיו, חושב על אחרים לפני שהוא חושב על עצמו, אדם ערכי, מוסרי, שמעולם לא העלו על דעתם שהוא יהיה מעורב בפלילים. האם גם העידה על התא המשפחתי המאוד תומך ומסייע, משפחה שאמנם אינה עשירה באמצעים אך ניסתה להקנות לילדיה את מיטב החינוך

והערכים.

41. בנוסף הוגשו לי במסגרת תיק המוצגים מכתבים של ליאור אהרון חברו של הנאשם מעת שירותם הצבאי המשותף. לטענת אהרון הנאשם התגלה בפניו כמנהיג טבעי עוד בצעירותו, חבר טוב והחייל שניתן היה לסמוך עליו, מסודר, אחראי, מסייע, מציע עזרה ותמיד קשוב לאחרים. כן הוגש מכתב של טל רפס, חברו של הנאשם מילדות שמחשיב את הנאשם כאחד החברים הקרובים אליו, גם הוא מעיד על אופיו הטוב, המסור, הערכי, מודל להערכה, תלמיד מצטיין ובעצם מסמל את כל מה שבן אדם צריך ואמור להיות, נעים הליכות, שקול. הוגש לי גם מכתב של אסף אוליאלי, אשר מכיר את הנאשם מעת שירותם הצבאי ומעיד עליו כבחור נעים, אינטליגנטי ואחראי, שביצע את תפקידו בבגרות ובאחריות. עוד הוגש מכתב לגבי התנדבותו של הנאשם במשטרת ישראל משך תקופה של כשנתיים ימים, הוגשו אישורי הכנסה ותלושי שכר, מכתבים של מפקדיו בצבא, אישורים על פרופיל צבאי ומסמך המפרט את השתכרותו של הנאשם בין השנים 2007-2010.

עדי אופי

42. העיד בפניי מר גונן, גיסו של הנאשם שמכיר אותו למעלה מעשור. העד הינו טייס באל על ולפני כן עבד במשרד ראש הממשלה בתפקידי אבטחה. העד ביקש להדגיש את העובדה שהתכונה הבולטת ביותר אצל הנאשם היא נתינה, אדם בעל מוסר וערכים מרשימים, ביקש להדגיש את העובדה שלמיטב הערכתו מדובר במעשים שאינם משקפים את אופיו של הנאשם והם בגדר חריג להתנהגותו הרגילה, כאדם צנוע, איש משפחה שמאז תחילת הפרשה עזב את מקום עבודתו בבנק והחל לעבוד עם אחותו, אשתו של העד, וכי הנאשם מסייע רבות להצלחת העסק האינטרנטי.

43. כמו כן התייצב בפניי למתן עדות מי ששימש כמנהלו של הנאשם בעבודתו ביו-בנק משך כשלוש שנים בהן הנאשם שימש כמבצע בניירות ערך בעוד שהעד היה מנהל מסחר בניירות ערך ישראלים. העד ראיין את הנאשם לפני קבלתו לעבודה, נוצרו ביניהם יחסי חברות שנמשכים עד היום. העד עבד בסמוך לנאשם ששימש כי ימינו, ומסר כי הנאשם עובד מסור, שניתן היה לסמוך עליו, אדם מקסים.

44. העידה בפניי גם אשתו של הנאשם, עו"ד במקצועה, שגילתה על האירוע רק לפני כשנתיים, מספר חודשים לאחר שבני הזוג נישאו, ומצאה עצמה מתמודדת עם מציאות אחרת ושונה שאינה משקפת ואינה אופיינית לנאשם. הנאשם שיתף את אשתו באירוע שהביא לפיטוריו ממקום עבודתו, אך הפרשה הנוכחית זעזעה את בני הזוג. העדה מסרה שהייתה משוכנעת שמדובר בטעות הואיל ומדובר בבן אדם "הטוב ביותר" שהכירה מימיה, אדם שמעדיף את הסביבה על עצמו, בעל רגישות גבוהה, אהוב על הבריות. היום, כשנתיים לאחר מכן הם עדיין ממתינים בחוסר וודאות מוחלט באשר לעתיד לבוא עליהם. העדה נאלצה לשאת בעול פרנסת המשפחה עקב קשיי הנאשם למצוא מקום עבודה וראתה איך הנאשם מאבד את ההערכה העצמית שלו, סובל מחוסר בטחון, מעצב, תסכול ודכאון כל אלה השפיעו על תפקודו. עקב מצבו הפסיכולוגי הירוד של הנאשם הוא פנה לקבלת טיפול וסיוע מאחר וקשיים אלה השפיעו על מערכת היחסים בין בני הזוג והיום הם מצליחים במידה מסוימת להחזיר את חייהם למסלול תקין בעזרת אנשי מקצוע. העדה פירטה עוד לגבי הטיפולים הרפואיים אותם עוברים בני הזוג, את המשבר שחל בחייהם, את השבר בחלום הגדול שהיה להם לעתיד שהם תכננו לעצמם. מצד שני, היא ביקשה להדגיש את העובדה שהנאשם לקח אחריות מלאה על הדברים, הנאשם מבין היטב את מעשיו

ואת ההשלכות של אלה, מצר מעומק נשמתו ומתייסר בכל יום.

דברי הנאשם

45. בדבריו ביקש הנאשם להדגיש את רצונו העז והכנה לבקש סליחה מכל אלה שמעשיו פגעו בהם, מאקסלנס מקום עבודתו הקודם, מניר שרעבי ממנו ביקש לפתוח את החשבון, מאשתו, ממשפחתו, מחבריו.

46. הנאשם טען שהוא פועל לתקן את העוול שעשה במספר מישורים, תוך ניסיון להבין מדוע הוא ביצע את המעשים האלה, איך יכול להיות שפעל בניגוד לכל הערכים עליהם התחנך ונהג לפיהם. הנאשם מנסה להתמודד בינו לבין עצמו מול מעשיו והיום הוא מתקשה לסלוח לעצמו על המעשים שביצע והוא חי בהתמודדות יומיומית עם מאבק זה. הנאשם הוסיף וציין שלצורך התמודדות עם סיטואציה בלתי אפשרית זו הוא נעזר באנשי מקצוע שמסייעים לו רבות בנדון שמאז האירוע סובל מתחושת חוסר וודאות, הוא נעדר יכולת להתפרנס, נאלץ להיעזר באשתו עד אשר לתחושתו הפך לנטל עליה, על הוריה ועל הוריו שלו.

דין והכרעה

47. מדובר בנאשם שהיה אדם צעיר בעת ביצוע העבירות נשוא כתב האישום, הועסק בבית השקעות בתפקיד של מבצע הוראות בדסק נגזרים, היה אחראי על ביצוע הוראות של לקוחות מוסדיים ופרטיים והחזיק בהרשאה לפעול בחשבונות רבים שהתנהלו באקסלנס. הנאשם פעל במסגרת פעילות זו יחד עם נאשם נוסף, י.ב., שגם הוא הועסק באקסלנס בית השקעות כמבצע הוראות בדסק לקוחות אסטרטגיים, כאשר במסגרת תפקידם ישבו השניים באותו חדר מסחר, בסמוך אחד לשני, היו בקשר יומיומי רציף, ובין השניים היו קשרי חברות קרובים.

48. פועלו התרמיתי של הנאשם נפרש על פני תקופה ארוכה של קצת פחות משנתיים, אך כפי שקורה לא אחת בתיקים אלה, המעשים לא התגלו בזמן אמת אלא שנים רבות לאחר שהנאשם עזב את מקום עבודתו. הלכה למעשה הנאשם נחקר לראשונה רק שנים לאחר מכן, בפברואר 2014. כתב האישום הוגש בחודש דצמבר 2015.

49. הנאשם וי.ב. ניצלו את יחסי החברות שלהם עם חברים מילדות, וזאת במסגרת תכנית תרמיתית מורכבת, כדי לפתוח חשבונות על שם אותם חברי ילדות בבית ההשקעות. הנאשם הוא שנתן את הוראות הביצוע בחשבון זה, פעל לפי שיקול דעתו המוחלט ונהנה מרוב הרווחים בחשבון זה. בעניינו מדובר בנאשם שהעביר סך של 46,000 ₪ לחשבונות של שרעבי כאשר לאחר מכן הוא החל לבצע פעולות בני"ע בחשבון זה. שרעבי לא הפקיד כל כספים בחשבון זה והוא לא הזרים הוראות בחשבון והיה זה הנאשם שעשה את כל אלה.

50. מעורבותו של חבר הילדות היא פועל יוצא של תכנית שהגה ויזם הנאשם יחד עם י.ב. הנאשם ניצל את מעמדו בבית ההשקעות לצורך ביצוע פעולות מתואמות ועצמיות, מתוך כוונה להשיא את רווחיו (שלו ושל י.ב.) על חשבון לקוחות אקסלנס ותוך הפרה בוטה של האמון שניתן בו, האחריות שהוטלה עליו, וההסתמכות על יושרתו. העובדה שמעשיו של הנאשם ושל י.ב. התגלו שנים רבות לאחר מכן, מעצימה

פעם נוספת את הטיעון על פיו עבירות מתוחכמות בשוק ההון קשות מאוד לגילוי, ומאידך קלות מאוד לביצוע. עבירות אלו מתוכננות על ידי נאשמים מתוחכמים שמנצלים את מעמדם, סמכותם ויכולתם כדי לפעול למען האינטרס האישי של בצע כסף. פעולות הנאשמים נעשות על חשבון לקוחות שהפקידו את כספם בידיים הנאמנות של בית ההשקעות, מתוך אמונה שבית ההשקעות ועובדיו יפעלו כמיטב יכולתם וכשרונם כדי לנהל את כספם של המשקיעים ביושרה, הגינות ומקצועיות.

51. סעיף 40ב לחוק העונשין קובע כי העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. סעיף 40ג' מנחה כיצד יקבע מתחם העונש ההולם, וכיצד יש למקם בתוך אותו מתחם עונש הולם את נסיבות חייו של הנאשם הספציפי:

"40ג (א) בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט.

(ב) בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40א, ואולם בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי הוראות סעיפים 40ד ו-40ה.

קביעת מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם

52. ראשית אציין כי עמדתה של המאשימה לפיה יש לקבוע מתחם ענישה אחד כולל לכל שלושת האישומים ולכלל העבירות אותן ביצעו הנאשמים והורשעו בביצוען ולא לעתור לקביעת מתחמים שונים לכל אחד מהאישומים, היא עמדה ראויה וצודקת בנסיבות העניין.

53. מדובר אמנם באישומים שונים שענינם עבירות השייכות לגזרות שונות - האישום הראשון ענינו עבירה של רישום כוזב במסמכי תאגיד, בעוד שהאישום השני ענינו עבירות של גניבה, מרמה ומניפולציה ואילו האישום השלישי ענינו עבירה על חוק איסור הלבנת הון. עם זאת, מקריאת כתב האישום ניתן ללמוד שמדובר **במסכת אחת של מעשים** שתחילתם בקשר שקשרו הנאשם וי.ב. לביצוע מעשים תרמיתיים שנועדו לאפשר לנאשם וי.ב. להוציא לפועל תכנית שנרקמה בתחכום רב, לשכנע חברי ילדות לפתוח חשבונות ניהול בבית השקעות על שמם של אלה, כאשר הנאשם מפקיד את הכספים באותו חשבון, פועל על פי שיקול דעתו באותו חשבון וגורף לכיסו את מירב הרווחים שנצברו בחשבון.

54. אשר לערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות על ידי הנאשם: דומה שבשנים האחרונות בתי המשפט מוצאים את עצמם חוזרים פעם אחר פעם על המשמעות והחשיבות שיש לאכיפת עקרונות ההגנות, השקיפות ומניעת ניגוד אינטרסים בכל הקשור לפעילות בשוק ההון בישראל. בית המשפט העליון בשורה ארוכה של פסקי דין בשנים האחרונות חזר פעם אחר פעם על הקביעה שיש להילחם בחומרה בכל אותם פעילי שוק הון אשר מועלים באמון שניתן בהם ופועלים על מנת להעשיר את כיסם תוך פגיעה בציבור המשקיעים, פגיעה באמון הציבור, ופגיעה ביכולת שוק ההון לגייס משקיעים.

עבירה של גניבה בידי מורשה

הנאשם, כאמור, הודה בעבירות רבות מאוד של גניבה בידי מורשה, שהינה עבירה החמורה מעבירת גניבה "רגילה" שכן היא טומנת בחובה מעילה באמונם של מי ששמו את מבטחם בנאשם (ע"פ 1784/08 מדינת ישראל נ' פרי, פסקה 51 לפסק דינו של כב' השופט (בדימוס) לוי (5.2.2009)):

"כאמור, 'העבירה של גניבה בידי מורשה אינה עבירה העומדת בפני עצמה, אלא עבירה המהווה מקרה פרטני של עבירת הגניבה, שבנסיבותיו המיוחדות בחר המחוקק להחמיר עם מבצע העבירה, בשל הפגיעה באמון אשר הצטרפה למעשה הגניבה' (ע"פ 2597/04 רויטמן, בסעיף 47). מכך אנו למדים, שעבירת הגניבה בידי מורשה היא למעשה גניבה 'בנסיבות מחמירות', 'והנסיבות המחמירות נעוצות בעיקרו של דבר בכך שהדבר נושא הגניבה נמסר לחזקת ה-'גנב' על רקע של יחסי אמון בינו לבין הבעלים".

כמו כן, יפים הדברים שנכתבו בעניין ע"י כב' השופט (בדימוס) גולדברג בע"פ 6350/93 מדינת ישראל נ ג דין, מט(4), 28 (1995):

"לצד 'עבירת היסוד' של גניבה, הקבועה בסעיף 384, קובעים סעיפים 390-393 לחוק העונשין מצבים מיוחדים של גניבה, שייחודם נובע מזהות הגנב ומן המעמד המיוחד שהוא זוכה לו מבעל הנכס. בעבירות אלה נוספת לפגיעה בזכות החזקה של בעל הנכס גם הפרה של חובת נאמנות שחב הגנב, מכוח מעמדו, לבעליו."

אוסף ואצין כי פעולותיו של הנאשם פגעו לא רק בלקוחותיו ובמעסיקתו, אלא בעבירות אלו יש גם כדי לערער את יסודות שוק ההון ועולם ניהול ההשקעות. כפי שהודגש פעמים רבות בפסיקה, על מנת שיתקיים שוק הון בריא ומתפקד, על המשקיעים לדעת שמי שמנהל את כספם עושה זאת תוך שמירה על האינטרסים שלהם, וכי המסחר מתקיים בהגינות ובשקיפות על פי חוקים ברורים. ללא הנחות יסוד אלו, ידיר הציבור את רגליו משוק ההון, מה שיביא לתוצאות הרסניות, באשר שוק הון מתפקד הינו צורך של כל משק מודרני. כב' השופט (בדימוס) גולדברג, תיאר אינטרס מוגן זה בע"פ 8573/96 מרקדו ואח' נ' מדינת ישראל פ"ד נא(5) 481, 558 (1997):

"אין צורך להרחיב את הדיבור על כך שתפקידו של שוק ההון הוא 'תיעול החיסכון במשק להשקעות יצרניות תוך הקצאה נכונה של החיסכון להשקעות היצרניות המבטיחות ביותר', וכי תהליך זה 'הוא תנאי ומפתח לצמיחה כלכלית...' (בן-חורין בספרו הנ"ל [58], בעמ' 56). ההכרה בחשיבות שוק ההון עמדה ביסוד חקיקה המסדירה את פעילותו (דוגמת חוק ניירות ערך), והיא שעמדה ביסוד חקיקה המפקחת על הגורמים הפעילים בשוק (דוגמת חוק השקעות משותפות בנאמנות, וחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, תשנ"ה-1995).

...

ניתן אפוא לומר כי השקעה בשוק ההון היא אינטרס חיוני לציבור בכללותו, ולכל פרט ופרט מתוכו."

55. במקרה שלפניי מדובר בנאשם צעיר בימים שבעת תחילת ביצוע המעשים היה בן 25 שנים. הנאשם סיים לימודים אקדמיים לאו דווקא בתחום הכלכלי עסקי, לא קיבל הכשרה בתחום שוק ההון, אך זכה לקבל תפקיד שגם אם אינו בכיר במערכת שוק ההון, הוא בעל חשיבות. הנאשם נהנה מאמונם של מנהליו כאשר אלה הפקידו בידו את הסמכות לפעול כמבצע הוראות בדסק נגזרים, הרשאה הכוללת פעילות בעשרות חשבונות.
56. אין מדובר במקרה שבו הנאשם פעל בפרק זמן קצר של ימים או שבועות תוך הפרת האמון שניתן בו, אין מדובר במקרה שבו הנאשם פעל באמצעות חשבונות שלו, אלא מדובר במקרה חמור ביחס ללא מעט מקרים אחרים שמובאים בפני בית משפט. חומרת המקרה מתבטאת בכך שהנאשם גיבש תכנית תרמית מורכבת ומתוחכמת בשיתוף עם חברו שהוא עמית באותו חדר מסחר. השניים פעלו כדי לשכנע שני חברי ילדות לפתוח חשבון ניהול תיקים בבית ההשקעות באקסלנס בו הועסק הנאשם, כאשר הנאשם וי.ב. ידעו ידוע היטב שמטרת המיזם התרמיתי הזה הינו מחד גריפת כספים לכיסם ומאידך העלמת כל קשר בינם לבין אותם כספים.
57. מי שיזם והגה תכנית זו מנוע מלטעון שמדובר במשובת נעורים או במעשה שלא קדמה לו מחשבה תחילה או כזה שפעל בלי ליתן את דעתו להשלכות מעשיו. יתר על כן, העובדה שהנאשם שלא בא מבית אמיד, השקיע באותה תכנית ממיטב כספו, סכום של כ-46,000 ₪, שעה שהשתכר סכום של כ-5,000 ₪ לחודש, מלמדת שהנאשם סיכן סכום גבוה מאוד יחסית לבחור צעיר, מתוך כוונה "לגזור רווחים", תוך ניצול תפקידו ומעמדו באקסלנס. הנאשם גם לא נתן את דעתו להשלכות מעשיו על מעורבותו של חבר ילדות וגרר גם אותו לתוך מסכת הפעילות העבריינית.
58. בבחינה כמותית מדובר במאות עבירות שבוצעו על ידי הנאשם כאשר הרווח שצמח לו ביחד עם י.ב. מסתכם בסכום של כ-480,000 ₪, סכום לא מבוטל בעליל. בנסיבות העניין מתעצמת החומרה שבמעשים אלה נוכח התמשכותם על פני תקופה של כ-20 חודשים.
59. לנאשם היה די והותר זמן במהלך תקופה ארוכה זו כדי לחשוב ולשוב ולחשוב על מעשיו והשלכותיהם, על הפגיעה במעסיקו, הפגיעה בלקוחות בית ההשקעות שהפקידו את כספם בידי הנאמנות - אך כל אלה לא הביאו את הנאשם לחדול ממעשיו משך פרק זמן ארוך שכזה. מבצע הוראות בחדר מסחר בבית ההשקעות שמנצל את מעמדו על מנת לעשות רווחים לכיסו על חשבון לקוחות בית ההשקעות, תוך רישום כוזב במסמכי תאגיד, תוך מרמה והפרת אמונים, תוך השפעה בדרכי תרמית על שער ני"ע, גם אם באופן עקיף ושולי, פוגע באופן מהותי בערכים של שקיפות והגיונות בשוק ההון, ובאמון הציבור ביושרתם והגיונותם של בתי השקעות אשר הם הבסיס לקיומם. הנזק הכספי שנגרם ממעשיו של הנאשם ושל שותפו במקרה זה מתגמד אל מול הנזק שנגרם הן לתדמית בית ההשקעות, והן בטווח ארוך לכל הפעילים בשוק ההון בישראל.
60. אשר למדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים, אציין כי בשנים האחרונות פועל המחוקק באופן שיטתי ומתמשך להעצמת חשיבות ערכי ההגיונות והשקיפות, היושרה וניקיון הידיים של הפעילים בשוק ההון. כחלק מכך הוכנו תיקוני חקיקה משמעותיים שנועדו בראש ובראשונה לעודד את ציבור המשקיעים להשקיע את כספם בשוק ההון בישראל כחלק מתכנית לחיזוק הכלכלה בישראל ומניעת זליגת כספי המשקיעים לשווקים זרים.

61. בית המשפט העליון אמר את דברו חזר ואמור, בשורה ארוכה של פסקי דין, שמה שהיה הוא לא מה שיהיה, וכי הגיעה העת להחמיר בענישתם של עבריינים שמעשיהם מזיקים בצורה משמעותית למשק ולכלכלה בישראל, מתוך מניעים של בצע כסף, תוך התעלמות מהנזק והשלכות מעשים אלה על מעסיקים, לקוחות ושוק ההון בכלל.

62. בפסק דינו של בית המשפט העליון בע"פ 6020/12 **מדינת ישראל נ' עדן** (29.4.2013), חזר פעם נוספת בית המשפט העליון על האמירה שיש להחמיר בענישה בגין עבירות כלכליות. פסק הדין שם אמנם עוסק בעבירות של סחר במידע פנים, אולם המסר ששולח בית המשפט רלוונטי לכל העבירות בהן מועלים הנאשמים באמון שניתן בהם על ידי המשקיעים. כך כתבה בעניין זה כב' השופטת ד' ברק-ארז:

"הסוגיה של רף הענישה בעבירה שבפנינו טרם נדונה בפני בית משפט זה, לגופה. עם זאת, המגמה לפיה יש מקום לגישה מחמירה, המוצאת ביטוי גם בהטלתם של עונשי מאסר בפועל בכל הנוגע לעבריינות כלכלית עמדה נגד עיניו של בית המשפט בהקשרים רבים ומגוונים. ראו למשל: ע"פ 522/82 עאזם נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(4) 411, 414 (1982) (עבירות מס); ע"פ 2919/02 אלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 [פורסם בנבו] (1.10.2002) (עבירות בתחום ההגבלים העסקיים)). יפים לעניינו דבריה של השופטת א' פרוקצ'יה בע"פ 9788/03 מדינת ישראל נ' גולן, פ"ד נח(3) 245, 250 (2004)

...

בית משפט זה אף עמד על כך שהתפשטותה של תופעת העבריינות הכלכלית, כמו גם סכנותיה, מחייבות להסיט את נקודת האיזון אל עבר הדגשת האינטרס הציבורי בענישה ראויה (ע"פ 6474/03 מלכה נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 721, 727 (2004))."

ועל ידי כב' השופט א' רובינשטיין:

"מצטרף אני לחוות דעתה של חברתי השופטת ברק-ארז ולהערתה של חברתי המשנה לנשיא. אף אנכי סבור, כי לא יהיה מנוס בעתיד מהטלת עונשי מאסר מאחורי סורג ובריה, ובכלל עונשים חמורים יותר מאלה שהושתו כאן, בעבירות על חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 בכלל, ולענייננו פרק 11 שעניינו הגבלת השימוש במידע פנים בפרט. נזכור כי המחוקק קבע תווית ענישה של חמש שנים, בין השאר, לעבירה בסעיף 52ג כבידון דידן. סבורני אף אנכי, כי אין מנוס מהעלאת רף הענישה בכגון דא. טיב העבירות יש בו פגיעה מובהקת באמון הציבור, ואין אלה קלישאות, במינוח ה'מכובס' הנוהג, אלא הבה נשים עצמנו בנעליהם של משקיעים, למשל, שמתברר להם כי בכירי חברה שכספם מושקע בה 'עושים קופה' על חשבוננו של ציבור המשקיעים. אכן הרשעה פלילית היא כתם, מאסר בעבודות סורג ובריה, תענוג מפוקפק גם בבתי הסוהר הטובים להשוותם כל עיקר למאסר מאחורי סורג ובריה, תענוג מפוקפק גם בבתי הסוהר הטובים ביותר; משמעו שלילת חרות, ניתוק מן המשפחה, היות האדם נתון למרות יומיומית של הזולת, חברה לא מלבבת על פי רוב, ועוד כיוצא באלה. אין איפוא להקיש מאסר כזה לענישה אחרת, בודאי לאדם שהוחזק נורמטיבי, וכל חייו רק קרא על בתי סוהר או צפה

בהם בסרטים. אולי מאסר מאחורי סורג ובריח ירתיע, אם יש תוחלת אמיתית להרתעה, ואם ייצא הקול - וכדאי שייצא - כי זו מנת חלקו הצפויה של עבריין מידע פנים."

63. פסקה זו משקפת, כאמור, אמירה ברורה של בית המשפט העליון המתחזקת בעשור האחרון, כי יש להחמיר עם אותם בעלי צווארון לבן - אזרחים נורמטיביים לכאורה, הבוחרים במודע לבצע עבירות חמורות משיקולי בצע כסף (ע"פ 9788/03 מדינת ישראל נ' דוד גולן, פ"ד נח(3), 245, 249-250 (2004):

"עבריינות צווארון לבן מסוג זה שלפנינו נושאת עמה יסודות חומרה קשים עד מאד. היא מסבה פגיעה קשה בציבור הרחב. פגיעה זו אינה מסתכמת אך בנזק הכלכלי הכבד הנובע באורח טבעי ממעילה כספית בכספי לקוחות בשיעור של מליוני שקלים. שורשי הפגיעה עמוקים יותר, והשלכותיה חודרות ומזעזעות את תשתית האימון שהציבור רוחש למערכת הציבורית האחראית לענייניו ולרווחתו. במיוחד אמורים הדברים באשר לפגיעה באמון הבסיסי העומד ביסוד יחסי בנק ולקוח, בהינתן חובתה של המערכת הבנקאית להגן ולשמור נאמנה על כספי לקוחות ולקדם את טובתם. העבריינות הכלכלית בתחומי החברה והכלכלה היא לרוב מתוחכמת, מסתייעת באמצעים מודרניים של הפקת מידע, וקשה לגילוי. נזקיה קשים לחברה בכללותה, למשק הכלכלי, ולאנשים הפרטיים הנפגעים ממנה במישרין. על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הרובצת לפתחה של העבריינות הכלכלית המתוחכמת, את היקף הקרבנות העלולים להיפגע ממנה, את הקושי והמורכבות שבאיתורה ואת ההוקעה הברורה של יסודות השחיתות וניצול עמדות הכח, השליטה והמידע הכרוכים בביצועה. על המסר העונשי לשקף בבירור את תגובתה המחמירה של החברה על מעשים של הפרת נאמנות בשימוש בכספי הזולת תוך ניצול כח המשרה.

על הצורך להחמיר בענישה בעבירות כלכליות הפוגעות בציבור הרחב עמד בית המשפט לא אחת בהקשרים שונים: 'ידעו נא עברייני הצווארון הלבן כי צווארוננו של עושה העבירה הזו אינו 'לבן', והריהו כצווארוננו של כל פורץ ושודד, שהאחד שודד את קופתה של המדינה והאחד שודד את קופתו של הפרט...'. (דברי השופט ברק בע"פ 624/80 חב' וייס ארנסט בע"מ נ' מדינת ישראל, פד"י לה(3) 211, 217-218).

חומרתה של עבריינות הצווארון הלבן, הגובלת לרוב במעשי שחיתות ובצע כסף, מתעצמת דוקא נוכח התופעה כי על פי רוב מבצעה אינם באים מרקע של דוחק ומצוקה כלכלית-קיומית ומתנאים סוציו-אקונומיים ירודים מתמשכים, העשויים להסביר, לעיתים, את פישרה ומניעה של עבריינות הרחוב בתחום הרכוש, השכיחה והיומיומית בתחום הפלילי. היא באה דוקא ממקור של כח ושררה, תיחכום והשכלה, ונכונות לנצל את חולשתו וחוסר האונים של הזולת כדי להאדיר כח ועוצמה כלכלית. מציאות זו מחריפה את הדופי המוסרי הנלווה לעבריינות הכלכלית ואת השלילה שבה כתופעה חברתית.

תוצאותיה ההרסניות של העבריינות הכלכלית והקלון הדבק במבצעה מחייבים את בתי

המשפט בהבעת מסר עונשי הולם אשר יבטא תכלית חברתית ברורה המבקשת למגר תופעות של ניצול כספי ציבור, שהופקדו בנאמנות בידי גורמים ציבוריים למטרות העשרת הפרט אגב מעשי עבירה."

64. האינטרס הציבורי בשוק הון יעיל ואמין אשר מגולמים בעבירות כלכליות עמד במרכז שורה של פסקי דין של בית המשפט העליון במסגרתם נקבע רף ענישה מחמיר בעבירות אלה - עונש מאסר בפועל לצד קנס כספי משמעותי - תוך קביעה שאין להקל ראש עם העבריינים. כך בע"פ 3506/13 הבי נ' מדינת ישראל פסקה 638 (12.01.2016), נכתב:

"[...] בעבר נטו בתי המשפט להקל עם מבצעי עבירות מסוג זה, בשל תדמיתן "הנקיה" יותר ביחס לעבירות אחרות. ואולם, לעיתים החורבן שעבירות כלכליות עלולות להמיט על נפגעייהן הוא גדול לאין ערוך מאשר עבירות רכוש "רגילות". נזקיהן עלולים להשתרע לאורך זמן ולסחוף גם את קרוביהם ומשפחתם של הנפגעים אל עברי פי פחת. הן עלולות להביא לסחרור ולפגיעות נוספות ברכוש, בגוף, בכבוד ובחירות:

"בל נטעה באופיין 'הלבן והנקי' של העבירות הכלכליות; מדובר בעבירות מתוחכמות וקשות לגילוי, אשר מבוצעות לרוב על ידי עבריינים בעלי מעמד והשכלה שעושים שימוש בכספיהם של אחרים, תוך ניצול כוחם ומעמדם ותוך הפרת חובות הנאמנות. לעיתים קרובות נותרות עבירות אלה סמויות מהעין במשך שנים רבות, וכשהן מתגלות, מתבררים גם הנזקים החמורים הנובעים מהן, אשר הינם בדרך כלל חמורים פי כמה וכמה מהנזקים שנגרמים כתוצאה מעבירות רכוש 'רגילות'. לא בכדי קבע בית משפט זה בשנים האחרונות שהגיעה העת להעלות את רף הענישה בעבירות כלכליות, לרבות הטלת עונשי מאסר בפועל במקרים המתאימים" (ע"פ 4430/13 שרון נ' מדינת ישראל, פסקה 21 לפסק דינו של השופט י' דנציגר (31.3.2014), וכן ראו שם פסקה ב לפסק דינו של השופט א' רובינשטיין; עוד ראו בע"פ 9788/03 טופז נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 245 (2004); ע"פ 6020/12 מדינת ישראל נ' עדן (29.4.2013); ע"פ 4666/12 גורבץ נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (8.11.2012) (להלן: עניין גורבץ))."

לעניין זה יפים דבריה של כב' השופטת ברק-ארז בע"פ 4666/12 גורבץ נ' מדינת ישראל (8.11.2012) (להלן: "פרשת גורבץ"):

"נקודת המוצא שהנחתה אותנו בדיון במקרה זה היא החשיבות הנודעת לענישה משמעותית בעבירות צווארון לבן, שחרף אופייה 'הנקי' היא 'מלוכלכת' לא פחות, ונזקיה אף עולים במקרים רבים על נזקיהן של עבירות רכוש מסורתיות. היטיבה לבטא את הדברים השופטת א' פרוקצ'יה בפסק דינה בע"פ 9788/03 מדינת ישראל נ' גולן, פ"ד נח(3) 245, 250 (2004): 'העבריינות הכלכלית בתחומי החברה והכלכלה היא לרוב מתוחכמת, מסתייעת באמצעים מודרניים של הפקת מידע, וקשה לגילוי. נזקיה קשים לחברה בכללותה, למשק הכלכלי, ולאנשים הפרטיים הנפגעים ממנה במישרין. על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הרובצת לפיתחה של העבריינות הכלכלית המתוחכמת, את היקף הקרבנות העלולים להיפגע ממנה, את הקושי

והמורכבות שבאיתורה ואת ההוקעה הברורה של יסודות השחיתות וניצול עמדות הכח, השליטה והמידע הכרוכים בביצועה. על המסר העונשי לשקף בבירור את תגובתה המחמירה של החברה על מעשים של הפרת נאמנות בשימוש בכספי הזולת תוך ניצול כח המשרה'." (שם, פסקה 8).

65. עו"ד נגב, ב"כ הנאשם, עשתה עבודת סנגוריה יסודית ומקיפה, לא רק בטיעון הסדור, אלא גם בהצגת ראיות רבות לטובת הנאשם. העדים שהובאו מתקופות שונות בחייו העידו על אופיו המסור והנאמן של נאשם, על נכונותו לעזור ולהירתם לסייע לאחרים, על התנדבותו, על תפקודו כבן ונכד מסור, כבעל אוהב וכעובד בעל יוזמה ובכלל כאדם נורמטיבי ותורם.

66. עוד הגישה עו"ד נגב לבית המשפט טבלה שסקרה את הפסיקה בשורה ארוכה של החלטות בית המשפט, תוך פירוט פרמטרים שונים שחלקם רלוונטיים למקרה שלנו וחלקם האחר פחות רלוונטי, אך יש בטבלה הזאת כדי ליתן תמונה רוחבית כללית על רמת הענישה בעבירות דומות, אף אם באספקטים שונים (משך ביצוע עבירה, סכומי הרווח, מספר העסקאות, בכירות, גיל, מעמד וכיו"ב).

67. ב"כ המאשימה עתר לבית המשפט לקבוע מתחם ענישה של 3-5 שנים, כאשר המאשימה הייתה מוכנה לבחון את הנסיבות המקלות שהוצגו בפניה ככזה שיביא לאימוץ הרף הנמוך של מתחם הענישה, היינו שלוש שנות מאסר. מאידך, עו"ד נגב עתרה לבית המשפט לא לאמץ מתחם ענישה זה אלא לקבוע מתחם ענישה מקל יותר, הכל כמפורט מעלה, ותוך הפנייה לטבלת הפסיקה שהוגשה.

68. סעיף 40ט(א) לחוק העונשין מונה את הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה בהן יתחשב בית המשפט, לקולא או לחומרה, בבואו לקבוע את מתחם הענישה ההולם. מדובר ברשימה פתוחה הכוללת 11 תתי סעיפים - אתיחס רק לנסיבות המנויות הרלוונטיות לעניינינו:

א. **התכנון שקדם לביצוע העבירה** - הנאשם הקדים ופתח, באמצעות חברו, חשבון בנק שיאפשר לו לסחור בניירות ערך, על אף שידע במפורש שהדבר אסור. ברי, כי אין מדובר ב"מעידה" על דרך מקרה, אלא עבירות שבוצעו על פי תכנון מוקדם.

ב. **הנזק שנגרם ושהיה צפוי להגרם מביצוע העבירה** - אמנם, הנזק הישיר שנגרם כתוצאה של העבירות שביצע הנאשם הינו מוגבל יחסית - כמה מאות אלפי ₪, שכבר הוחזרו על ידי הנאשם. אולם, בסעיף זה יש לקחת בחשבון גם את המעגל השני של הנזק שגרם הנאשם, לאמון לקוחותיו, למעסיקיו ולשוק ההון שמהווה פגיעה עקיפה בציבור כולו.

ג. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה** - הנאשם היה איש אהוד ומוערך במקום עבודתו. הסיבה היחידה בגינה ביצע הנאשם את העבירות שביצע היה בצע כסף - לא ממקום של מצוקה ולא ממקום של מחסור.

69. לאור כל האמור לעיל, אני קובע את מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם כך שיעמוד על הרף התחתון של 24 חודשים וברף העליון על 48 חודשים, בתוספת עונש מאסר על תנאי וקנס משמעותי.

70. מתחם ענישה זה, הוא מתחם מקל ביחס לעבירות אותן ביצע הנאשם, והוא נופל מהמתחם אליו

עתרה המאשימה. אמנם התכנון המוקדם שקדם לביצוע העבירה, מידת הנזק שגרמו מעשיו של הנאשם כמו גם הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה, היו מצדיקים בנסיבות אלה אימוץ של עמדת המאשימה בכל הנוגע למתחם הראוי. יחד עם זאת, אינני יכול להתעלם מהנסיבות שמצדיקות הקלה בקביעת המתחם, בראש וראשונה גילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירות, הזמן שחלף מאז ביצוע המעשים ועד הגשת כתב האישום, תפקידו הלא בכיר, שלא לומר זוטרי, של הנאשם במערך בית ההשקעות, העובדה שמדובר בטובת הנאה בסכומים לא גבוהים שהפיק הנאשם, הודאתו המיידית עוד בשלב ראשון של החקירה, החרטה והצער שהביע הנאשם כמו גם הפנמת הפסול שבהתנהגות.

71. בחנתי את כל רשימת פסקי הדין שהגישו לי הצדדים (עשרות פסקי דין), ומצאתי כי נסיבות המקרה של פרשת נתנאל הן הדומות ביותר למקרה שלפני. בפרשת נתנאל דובר על 700 עסקאות, שהפיקו רווח של 360,000 ₪, ועל פעילות מירמית אשר נמשכה כשלוש שנים. אף שם הנאשם השיב את הכסף לבנק בעקבות ההליכים שננקטו נגדו. בפרשת נתנאל הטלתי על הנאשם עונש של 24 חודשי מאסר, מאסר על תנאי וקנס בסך של 25,000 ₪.

72. יחד עם זאת, גם בפרשת נתנאל דובר בנסיבות שונות במידה מאלו של הנאשם כאן - הנאשם שם פוטר ממקום עבודתו, סבל הפסד כספי משמעותי עקב פיטוריו ופגיעה בזכויותיו הסוציאליות. באותו מקרה דובר בנאשם לא צעיר שככל הנראה התמחותו ועיסוקו משך שנים רבות היה בשוק ההון. לפיכך, לצד הרשעתו בפלילים היה עליו, לפי הנטען בפני, לכלל הפחות, למצוא מקור תעסוקה אחר בתחום אחר.

73. ראיתי להפנות גם לקביעתו של בית המשפט העליון בפרשת גורבץ, שם דחה בית המשפט העליון את הערעור בכל הנוגע לרכיב המאסר שהוטל על הנאשם, תוך שהוא קובע שיש לתן משקל הולם, אך יחסי, למצבו האישי של הנאשם, כמו גם לנסיבותיו האישיות:

"אכן, המערער הוא אדם צעיר שהחלטותיו הובילו אותו למצב לא קל: עתידו המקצועי נפגע; כאב רב נגרם לו ולקרובים לו בשל נפילתו לבירא עמיקתא, כפי שיכולנו להתרשם גם מהתגייסותם הברורה של הוריו המבוגרים לסייע לו. הלב נחמץ, אך אין בכך כדי לשנות מן המסקנה שעונשו הוא עונש הולם. את העבירות ביצע לאורך תקופה ארוכה, באופן חוזר ונשנה, עד כי הדבר היה לו להרגל במהלך התקופה שבה אירעו המעשים. בית משפט זה חייב להשמיע בענין זה מסר ברור" לא ניתן להתרגל לכך ולא ניתן להסכין. אנו משאירים אפוא על כנו את עונש המאסר שהושת על המערער, על כל חלקיו"

אמנם פסה"ד שם ניתן בנסיבות שונות מהנסיבות שבפני, אך העקרונות שנקבעו בפסיקת בית המשפט העליון יפים ושימיים גם למקרה זה.

74. נסיבה מחמירה המייחדת מקרה זה מהמקרים שצוינו על ידי ב"כ הצדדים הינה הפעילות בין כל ארבעת הנאשמים. שניים בחדר העסקאות שגייסו שני חברים תמימים שתפקידם העיקרי שימוש בהם כאנשי קש. היכולת של הנאשם וי.ב. לתאם פעילות בחדר העסקאות ולבצע עסקאות בין חשבונות הלקוחות לחשבונות הקש, מהוה נסיבה מחמירה המייחדת מקרה זה לחומרה. השימוש בחשבונות אנשי

קש הופך את מלאכת חשיפת הפעילות התרמית לקשה עד בלתי אפשרית, מה עוד שהנאשם ואיש הקש פעלו להעברת הכספים לנאשם במזומן ובעסקאות שנועדו להסוות את הקשר בין השניים.

אין מקום לחרוג ממתחם הענישה בעניינו של הנאשם

75. דומה שגם המאשימה נתנה דעתה, שעה שבחנה את מתחם הענישה אליו עתרה, לנסיבות החריות של מקרה זה, המצדיקות התחשבות והקלה מסויימת בשים לב לכל הנסיבות המקלות כפי שפורט לעיל.

76. חוק העונשין מאפשר לחרוג ממתחם הענישה כלפי מטה משיקולים של שיקום הנאשם כקבוע בסעיף 40 לחוק העונשין, וכלפי מעלה במקרים בהם נדרשת הגנה על שלום הציבור כקבוע בסעיף 40 לחוק העונשין.

77. במקרה זה הגעתי לכלל מסקנה שאין מקום לחרוג ממתחם הענישה שקבעתי. אמנם חלוף השנים מאז ביצוע העבירות, נישואיו של הנאשם, הנזק שנגרם לו ולמשפחתו, ההכבדה הכלכלית בפרנסת המשפחה, הנטל הכספי שהוטל על הוריו, ערעור היסודות של התא המשפחתי כמו גם הטיפול הנפשי והרפואי להם נזקק הנאשם, הן נסיבות שראוי להתחשב בהן. אולם, כמדיניות משפטית בעבירות מהסוג בו הורשע הנאשם, עבירות שמבוצעות לרוב ע"י נאשמים נורמטיביים שניצלו את מעמדם כדי להעשיר את כיסם, אין מקום לחרוג ממתחם הענישה.

קביעת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש שנקבע

78. סעיף 40א לחוק העונשין קובע שורה של שיקולים שבית המשפט יכול ויתחשב בהם, שעה שהוא קובע את העונש בתוך מתחם העונש. מדובר בשיקולים שאינם קשורים לנסיבות ביצוע העבירה, אלא בשיקולים כמו הנזק שנגרם לנאשם בביצוע העבירה והרשעתו, והנזק שצפוי להיגרם לנאשם ולמשפחתו כתוצאה מהרשעתו והטלת העונש עליו.

79. המאשימה עתרה לבית המשפט כאמור למתחם אחר, חמור יותר, אך יחד עם זאת עו"ד ארוניס בהגנותו הרבה, הדגיש בפני בית המשפט שגם אליבא דעתירת המאשימה, ראוי לאמץ את הרף התחתון של המתחם אליו עתרה המאשימה, היינו 3 שנות מאסר. עתירה זו באה לעולם נוכח נכונותה של המאשימה להתחשב בנסיבות החריות של מקרה זה, שהרי לא בכל תיק ולא בכל מקרה המאשימה עותרת להטלת עונש ברף התחתון של המתחם.

80. לאחר שנתתי את דעתי לכל הנסיבות הרלבנטיות, בשים לב למכתבי המלצה, בעיקר זה של אימו של הנאשם, דברי רעייתו של הנאשם בבית המשפט, דברי גיסו ובעיקר דברי הנאשם עצמו, ומבלי לגרוע מהאמור במכתבו של הפסיכולוג המטפל וכל שאר המכתבים שהוגשו לעיוני, בנותני את הדעת למצבו הכלכלי ולמאמץ שנעשה ע"י משפחת הנאשם, כדי להשיב את הכספים לבית ההשקעות, דבר שנעשה לאחר הטיעונים לעונש, אך בטרם מתן גזר הדין, לפי אישור שהוגש לבית המשפט, מוצא אני לקבוע שהעונש ההולם במקרה זה הינו מאסר לתקופה של 27 חודשים.

81. הנאשם היה כאמור צעיר לימים באותה תקופה, מאז ביצוע תחילת העבירות ועד היום חלף פרק זמן של כעשור שנים, הנאשם הודה כבר בחקירתו הראשונה והסביר שמאז ביצוע העבירות השתנו חייו מקצה

לקצה, הוא התחתן, עבר לעבוד בתחום אחר לחלוטין, נאלץ להמתין פרק זמן לא מבוטל בין הודאתו בחקירה עד להגשת כתב אישום, עבר משבר נפשי ורפואי והוא עסוק יחד עם בני משפחתו בשיקום חייו. על כן ניתן לומר שחיי השתנו באופן משמעותי בפרק זמן זה.

82. באשר לרכיב הקנס שראוי להטיל על הנאשם, שקלתי את עמדת המאשימה ומצאתי שזו מתאזנת במידה רבה עם העובדה שהנאשם השיב את סכום כספי הגניבה, בערכים הנומינליים שלהם, סך של כ- 198,000 ₪, סמוך לפני מתן גזר הדין, כספים שנאלץ לגייס מבני משפחתו שנרתמו לסייע בידו (לפי הנטען מדובר בכספי פנסיה של הוריו). יחד עם זאת, הלכה פסוקה היא שהטלת קנס כספי על נאשם בעבירות כגון אלה בהן הורשע הנאשם, היא ערך בפני עצמו שנועד להרתיע פעילים אחרים בשוק ההון, ולהעביר מסר כי ביצוע עבירות כאלה אינו כדאי בעליל, הן מבחינת עונש המאסר שצפוי והן מהפן הכספי, באמצעות יצירה של פגיעה קשה בכיסו של מבצע העבירה. יחד עם זאת, בשל העובדה שמדובר בנאשם שאינו בעל אמצעים, מצאתי להטיל עליו קנס מתון מאוד ביחס למה שראוי היה להטיל בנסיבות אחרות.

לסיכום

83. לאחר ששקלתי את כלל השיקולים, כפי שתיארתי לעיל, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל לתקופה של 27 חודשים.

ב. 18 חודשי מאסר, אך הנאשם לא יישא בעונש זה, אלא אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על אחת העבירות בהן הורשע.

ג. קנס כספי בסך 50,000 ₪ או 6 חודשי מאסר תחתיו. הקנס ישולם ב-5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים בסך של 10,000 ₪ כל תשלום החל מיום 1.7.2016 ובכל ראשון לחודש שלאחריו.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, י"א אייר תשע"ו, 19 מאי 2016, במעמד הצדדים.